

EXTRAS DIN POLITICA ANTIFRAUDĂ ȘI ANTICORUPȚIE A BC „MOLDINDCONBANK” S.A.

Politica antifraudă și anticorupție expune abordările BC „Moldindconbank” S.A. cu privire la riscurile de fraudă și corupție în conformitate cu legislația în vigoare, reglementările Băncii Naționale a Moldovei, practicile internaționale și viziunea organului de conducere al Băncii.

În acest context, Consiliul Băncii promovează o politică de **toleranță zero față de orice tip de fraudă și de corupție** și determină salariații Băncii să activeze permanent cu prudență, onestitate, demnitate și să nu facă abuz de poziția încredințată.

Organului executiv îi revine rolul de supraveghere eficientă a activităților derulate, transparență în deciziile luate și adoptarea unui comportament ireproșabil.

Politica este destinată pentru a facilita detectarea și prevenirea fraudei, corupției și altor activități ilegale desfășurate în detrimentul intereselor acționarilor, deponenților și clienților Băncii.

Scopul primar al Politicii este dezvoltarea unei culturi corporative care să contribuie la sporirea gradului de conștientizare a riscurilor și a consecințelor fraudei/ corupției de către toți salariații Băncii și de către organul de conducere al acesteia.

Politica se aplică asupra tuturor fraudelor/suspiciunilor de fraudă și corupție, care implică salariații Băncii, clienții, alte părți cu o relație financiară sau de altă natură cu Banca.

FRAUDA, ELEMENTELE FRAUDEI

Frauda – orice act ilegal, acțiune intenționată a unei sau mai multor persoane din componența conducerii, salariaților Băncii sau unor terțe părți, caracterizat prin înșelăciune, disimulare sau trădare a încrederii, comise de persoane și de entități în scopul obținerii banilor, bunurilor sau serviciilor, eschivării de la efectuarea plăților sau garantarea unui avantaj personal ori de afaceri. Frauda presupune inclusiv obținerea la moment sau provocarea pe viitor a unor beneficii sau avantaje necuvenite, ca rezultat al raportării financiare frauduloase, însușirii ilegale de active, corupției, indiscipliniei față de regulamente și legi, ne-protejării imaginii și reputației Băncii.

Frauda poate fi clasificată ca internă sau externă. *Frauda internă* presupune atât fraudă comisă de salariații Băncii, cât și fraudă comisă de salariați care lucrează împreună cu complicii externi (alte bănci, unități de schimb valutar, clienți ai Băncii, parteneri etc.). Frauda comisă de autorii externi este clasificată ca *fraudă externă*.

Corupție – componentă a fraudei și reprezintă orice folosire ilegală de către salariat a funcției sale pentru primirea unor bunuri materiale/nemateriale sau a unui avantaj necuvenit, personal, sau pentru o altă persoană ori acordare ilegală a unor bunuri materiale/nemateriale sau avantaje necuvenite unei alte persoane, cum ar fi: darea și luarea de mită, traficul de influență, dobândirea/acordarea de bunuri/servicii necuvenite.

Există **trei elemente** bine definite care stau la baza comiterii fraudelor, care pot fi rezumate sub forma unui „**triunghi al fraudei**”:

- 1) **Motivația** (presiune financiară sau un alt stimulent). Factorul „nevoie sau lăcomie”. Lăcomia poate reprezenta de multe ori un motiv puternic în înfăptuirea unei fraude.
- 2) **Oportunitatea** – elementul asupra căruia persoana are în mod evident controlul. O activitate nesupravegheată corespunzător va determina ușor posibilitatea fraudei (de ex.: un document care conține informație cu caracter de secret comercial nu se păstrează într-un loc sigur (safeu), dar într-un loc ușor accesibil). Chiar dacă persoana are un motiv, trebuie să existe și o oportunitate.
- 3) **Conștientizarea sau justificarea**. O persoană poate formula o justificare prin explicare rezonabilă a actelor sale. De exemplu: „Este corect să procedez astfel – merit acești bani, sunt subapreciat pe plan profesional” sau „Au o datorie față de mine”, „Iau banii doar cu împrumut – îi voi restitui”. Concomitent, oamenii cu un nivel redus de integritate morală nu prea simt necesitatea să-și justifice comportamentul.

„Spargerea triumphiului fraudei” reprezintă cheia prevenirii fraudelor. Dintre cele trei elemente, **oportunitatea** este cel mai direct afectată de mecanismele solide de control intern și, prin urmare, este elementul cel mai ușor de gestionat.

Sunt delimitate câteva componente la care se atrage atenția de către conducerea Băncii în vederea minimizării riscurilor de fraudă:

- 1) **Identificarea și evaluarea riscului fraudei** presupune o atenție sporită a organului de conducere și a funcțiilor de control asupra acelor sectoare ale activității unde sunt posibile acte de fraudă și corupție cu impact major asupra intereselor Băncii, deponenților, clienților și acționarilor acesteia (credite, depozite, deservirea de casă, achiziții etc.) prin efectuarea controalelor și misiunilor de audit.
- 2) **Promovarea unei culturi antifraudă și anticorupție** presupune implementarea unui mediu etico-moral solid în cadrul Băncii care ar împiedica acțiunile de fraudă.
- 3) **Elaborarea și implementarea procedurilor de control** reprezintă un complex de măsuri bazate pe procedee, metode, standarde, măsuri adoptate atât pentru detectarea și prevenirea fraudelor/corupției, cât și a altor activități ilegale.
- 4) **Schimbul de informații și comunicarea** – toate acțiunile întreprinse de Bancă în lupta cu fraudă/corupția trebuie aduse la cunoștința tuturor salariaților Băncii, astfel contribuindu-se la sporirea gradului de conștientizare a riscurilor și a consecințelor fraudei/corupției de către toți salariații Băncii, totodată ținându-se cont de **confidențialitate și principiul** prezumției nevinovăției.

PROMOVAREA CULTURII ANTIFRAUDĂ ȘI ANTICORUPȚIE

Luând în considerare prejudiciile financiare și non-financiare pe care le poate suporta Banca ca urmare a producerii riscului de fraudă/corupție, este preferabil ca activitatea frauduloasă să fie prevenită, mai degrabă decât să fie abordată după producerea acesteia. Astfel, Banca utilizează un șir de **elementele de prevenire**, elemente ce vizează punerea în aplicare a unui sistem solid de control intern și activități de dezvoltare a unei culturi etice înalte, astfel încât Banca să funcționeze cu dinamism, controlând adecvat riscurile asociate.

Prevenirea fraudelor este posibilă, dar nu este atotcuprinzătoare. Există riscuri inerente care nu pot fi eliminate și care pot conduce la apariția unor fraude. Obiectivul prevenirii îl reprezintă obținerea unui echilibru între procedurile de control stabilite și flexibilitatea proceselor, astfel încât Banca să funcționeze cu dinamism, controlând adecvat riscurile asociate.

GESTIONAREA RISCULUI DE FRAUDĂ ȘI CORUPȚIE

În cazul identificării riscurilor de fraudă/corupție, acestea se evaluează din punct de vedere al cauzelor din care s-au realizat riscurile respective (factorii de risc) și impactul materializării acestora. În astfel de cazuri, se analizează toate procesele din cadrul activităților supuse riscurilor identificate, pentru a depista vulnerabilitățile mecanismului de control intern.

Recomandările emise în scopul minimizării riscurilor de fraudă/corupție vor fi orientate spre îmbunătățirea mecanismelor de control intern. Implementarea acestora va include măsuri specifice pentru prevenirea și detectarea timpurie a fraudelor, având un rol decisiv în minimizarea riscurilor de fraudă/corupție. Subdiviziunile responsabile trebuie să dezvolte și să implementeze proceduri de control adecvate pentru toate procesele relevante.

RAPORTAREA ȘI COMUNICAREA FRAUDELOR ȘI ACTELOR DE CORUPȚIE

Orice acte de fraudă/corupție care sunt detectate sau suspectate trebuie să fie comunicate imediat concomitent la toate funcțiile de control din cadrul Băncii și membrilor Comitetului de conducere sau Comitetului de conducere al Băncii. În cazul în care fraudele/suspiciunile de fraudă/corupție vizează funcțiile de control, acestea urmează a fi comunicate direct membrilor organului de conducere.

O investigație obiectivă și imparțială cazurilor/suspiciunilor de fraudă sau corupție, după cum se consideră necesar, se efectuează indiferent de poziția, titlul, durata de serviciu sau relația cu Banca de orice parte care ar putea fi implicată sau este subiectul unei astfel de investigații. În cazuri întemeiate, președintele Comitetului de conducere poate iniția și o anchetă de serviciu.

În vederea facilitării procesului de investigare, salariații Băncii sunt încurajați să semnaleze fraude/suspiciuni de fraudă/corupție, dacă există încălcări potențiale sau reale ale cerințelor legislației sau ale reglementărilor interne. Toate investigațiile cu privire la fraude/suspiciuni de fraudă/corupție vor fi efectuate ținându-se cont de principiul prezumției nevinovăției, obiectivității și examinării multilaterale.

Totodată, atenție sporită se acordă examinării reclamațiilor clienților referitor la fraude/suspiciuni de fraudă sau corupție din partea salariaților Băncii.

Pentru semnalarea încălcărilor și a problemelor de etică, inclusiv a fraudelor/suspiciunilor de fraudă/corupție, salariații Băncii, clienții și alte părți cu o relație financiară sau de altă natură cu Banca pot utiliza unul din următoarele canale de comunicare:

- 1) utilizarea liniei telefonice de încredere - 0 800 11 111;
- 2) accesarea link-ului <https://antifrauda.micb.md/alerta/> de pe site-ul oficial al Băncii;
- 3) expedierea mesajului electronic prin intermediul canalelor dedicate: alerta@micb.md, antifrauda@micb.md;
- 4) plasarea mesajului pe suport hârtie în cutia poștală dedicată, amplasată în oficiul central al Băncii la et. 1;
- 5) semnalarea printr-o scrisoare formală sau verbal;
- 6) direct membrilor organului de conducere.

ROLURI ȘI RESPONSABILITĂȚI ÎN CADRUL BĂNCII

Organul de conducere al Băncii este responsabil pentru stabilirea și menținerea unui mecanism de control intern adecvat care să asigure realizarea obiectivelor Băncii. Mecanismul de control intern se bazează pe un proces continuu menit să identifice riscurile aferente activității, pentru a evalua natura și amploarea acestora și a le gestiona în mod eficient.

Funcțiile de control din cadrul Băncii (Departamentul riscuri bancare, Departamentul conformitate și Departamentul audit intern) sunt elemente esențiale ale procesului de evaluare a riscului de fraudă și corupție, cărora le revine rolul de a contribui la descurajarea și prevenirea fraudei și corupției, de a asista Comitetul de conducere în procesul de investigare a fraudelor/suspiciunilor de fraudă și corupție etc.

Salariații Băncii de la toate nivelele au obligațiunea să participe în mod efectiv la protejarea activelor, asigurarea utilizării raționale și eficiente a resurselor în raport cu obligațiunile stabilite, protejarea și promovarea reputației Băncii. Salariații Băncii nu vor oferi și nu vor accepta nici un fel de plăți care ar putea fi interpretate drept mită, nu vor accepta cadouri sau servicii dacă oferirea sau acordarea lor este legată, direct sau indirect, de îndeplinirea obligațiunilor de serviciu sau poate influența capacitatea de decizie a acestora. Fiecare salariat al Băncii este obligat să raporteze orice fraudă/suspiciune de fraudă și situație care implică corupția.